

ihalenin enerji iletim hattı altında ağaç kesimi ve bitki örtüsü temizliği işi olduğu idarece söz konusu ihalenin “yaklaşık maliyetin TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine uygun olarak yapılmadığı tespit edilmiş olup, telafisi mümkün olmayan durumlara yol açmamak ve kamu zararı oluşmasını önlemek” amacıyla iptal edildiği, söz konusu gerekçede yaklaşık maliyetin TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine uygun olarak hazırlanmadığının belirtildiği ve fakat

**yaklaşık maliyetin TEİAŞ
yaklaşık maliyet hesaplama
yöntemine uygun olarak
yapılmamasının, yaklaşık
maliyet üzerindeki etkisinin
somut olarak ortaya
konulmadığı BU gerekçenin bu
haliyle öne sürülerek
ihalenin iptal edilmesi
işleminin mevzuata uygun
olmadığı HK**

Toplantı No	: 2023/054
Gündem No	: 25
Karar Tarihi	: 01.11.2023
Karar No	: 2023/UH.I-1382

BAŞVURU SAHİBİ:
Sy Enerji Yatırım Anonim Şirketi,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEİAŞ) 19. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2023/775290 İhale Kayıt Numaralı “Enerji İletim Hattı Altında Ağaç Kesimi ve Bitki Örtüsü Temizliği” İhalesi

KURUMCA YAPILAN İNCELEME:
Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEİAŞ) 19. Bölge Müdürlüğü tarafından 14.09.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Enerji İletim Hattı Altında Ağaç Kesimi ve Bitki Örtüsü Temizliği” ihalesine ilişkin olarak Sy Enerji Yatırım Anonim Şirketi tarafından 16.10.2023 tarih ve 112575 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 16.10.2023 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2023/1159 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle; idarece alınan ihale komisyonu kararında ihalenin kendileri üzerinde bırakıldığının belirtildiği, ihale komisyonu kararı sonrasında başka bir istekli tarafından idareye yapılan şikâyet başvurusu üzerine ihalenin iptal edildiği, ihalenin “...ihale işlem dosyası incelendiğinde yaklaşık maliyetin TEİAŞ Yaklaşık Maliyet Hesaplama Yöntemine uygun olarak yapılmadığı...” denilerek iptal edildiği, ihalenin iptalinin tafisi mümkün olmayan durumlara yol açacağı ve kamu zararı doğacağı varsayımı üzerine inşa edildiği, ancak idarenin kararında iptale ilişkin somut bir hukuka aykırılık ortaya konulmadığı, ayrıca ihalenin iptaline karar verildiği gün itibarıyla esasen ihalenin sonuçlanmış bulunduğu, tamamlanmış ve sonuca ulaşmış bir ihalenin somut bir gerekçe olmadan iptalinin temel ilkelere aykırı olduğu, zira ihalenin 14.09.2023 tarihinde yapıldığı, bu tarihte yaklaşık maliyetin de açıklandığı, diğer bir deyişle yaklaşık maliyet hukuku kesinleştikten sonra idarenin ihaleyi yaklaşık maliyeti gerekçe göstererek iptal ettiği, ayrıca TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine aykırı yapılan işlemin ihale sonucunu ne şekilde etkilediği ve yapılan hata ile ihale iptal zorunluluğu arasındaki illiyet bağının açıklandığı, diğer taraftan ihalede rekabet şartlarının da olduğu, bu durumda idarenin iptale gerekçe olarak ileri sürdüğü hususların hiçbir hukuki dayanağı bulunmadığı ve “tafisi imkansız durum” ve “kamu zararı” kavramları kullanılarak oluşturulmaya çalışılan düşüncenin kabul edilmesinin mümkün olmadığı iddialarına yer verilmiştir.

İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde “İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.” hükmü,

Anılan Kanun’un “Yaklaşık maliyet” başlıklı 9’uncu maddesinde “Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve kaynaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. ...” hükmü,

Anılan Kanun’un “İhalenin karara bağlanması ve onaylanması” başlıklı 40’ıncı maddesinde “...ihale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.
İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.” hükmü,

“Kuruma itirazın şikâyet başvurusu” başlıklı 56’ncı maddesinde “İdareye şikâyet başvurusunda bulunan veya idarece alınan kararı uygun bulmayan aday, istekli veya istekli olabilecekler tarafından 55 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen hallerde ve sürede, sözleşme imzalanmadan önce itirazın şikâyet başvurusunda bulunulabilir. İhalenin iptaline ilişkin işlem ve kararlardan, sadece şikâyet ve itirazın şikâyet üzerine alınanlar itirazın şikâyetine konu edilebilir ve bu kararlara karşı beş gün içinde doğrudan Kuruma başvuruda bulunulabilir.

Kurul tarafından verilen bütün kararlar, karar tarihini izleyen beş iş günü içinde taraflara tebligata çıkarılır ve tebligata çıkarıldığı tarihi izleyen beş gün içinde Kurumun internet sayfasında yayınlanır. Kararlara erişim ücrete tabi tutulamaz.

İdareler hukuki durumda değişiklik yaratan Kurul kararlarının gerektirdiği işlemleri ivedilikle yerine getirmek zorundadır.” hükmü,

Başvuruya konu ihaleye ilişkin İdari Şartname’nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Enerji İletim Hattı Altında Ağaç Kesimi ve Bitki Örtüsü Temizliği Hizmet Alımı

b) Türü: Hizmet alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

d) Yatırım proje no’su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

e) Kodu:

f) Miktarı:

Alanya İşletme ve Bakım Grup Başmühendisliğine bağlı ENERJİ İLETİM HAT ALTINDA BULUNAN 322,2 HEKTARLIK ALANDA AĞAÇ KESİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ TEMİZLİĞİ
Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: TEİAŞ 19. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ- Alanya İşletme ve Bakım Grup Başmühendisliği” düzenlemesi yer almaktadır.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEİAŞ) 19. Bölge Müdürlüğü tarafından 14.09.2023 tarihinde yapılan “Enerji İletim Hattı Altında Ağaç Kesimi ve Bitki Örtüsü Temizliği” ihalesine ilişkin alınan 28.09.2023 tarihli ihale komisyonu kararında, ihalenin başvuru sahibi üzerinde bırakıldığı, anılan ihale komisyonu kararında teklifi değerlendirme dışı bırakılan Es Çelik İnşaat Otomotiv Tarım Peyzaj Nakliyat Gıda Tekstil Mobilya Orman Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin ise 05.10.2023 tarihinde idareye yaptığı şikâyet başvurusu üzerine idare tarafından gönderilen 10.10.2023 tarihli şikâyet cevap yazısında “...yaklaşık maliyetin TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine uygun olarak yapılmadığı tespit edilmiş olup, tafisi mümkün olmayan durumlara yol açmamak ve kamu zararı oluşmasını önlemek için ihale iptal edilmiştir...” ifadelerine yer verildiği sonrasında başvuru sahibi tarafından ihalenin iptaline karşı doğrudan itirazın şikâyet başvurusunda bulunulduğu görülmüştür.

Yukarıda aktarılan mevzuat ve doküman düzenlemeleri çerçevesinde başvuruya konu ihalenin enerji iletim hattı altında ağaç kesimi ve bitki örtüsü temizliği işi olduğu, idarece söz konusu ihalenin “yaklaşık maliyetin TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine uygun olarak yapılmadığı tespit edilmiş olup, tafisi mümkün olmayan durumlara yol açmamak ve kamu zararı oluşmasını önlemek” amacıyla iptal edildiği, söz konusu gerekçe yaklaşık maliyetin TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine uygun olarak hazırlanmadığının belirtildiği ve fakat yaklaşık maliyetin TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine uygun olarak yapılmamasının, yaklaşık maliyet üzerindeki etkisinin somut olarak ortaya konulmadığı, ayrıca idarece EKAP üzerinden gönderilen ihale işlem dosyası incelendiğinde, yaklaşık maliyetin TEİAŞ yaklaşık maliyet hesaplama yöntemine uygun olarak hazırlanmamasının, yaklaşık maliyet üzerinde ne kadarlık bir eksilmeye veya fazlalığa yol açtığını belirtilen somut bir bilgi ve belgeye de rastlanılmadığı, sadece “Yaklaşık maliyet hesaplama yönteminin belirlenmesi Olur’u Revizesi” konulu 30.06.2021 tarihli ve 706798 sayılı Genel Müdürlük Olur’una yer verildiği, idare tarafından doğru hesaplanmış yaklaşık maliyetinin ne kadar olduğu hususunda hiçbir açıklamaya yer verilmediği, bu durumda idarece belirtilen gerekçenin somut bir şekilde ortaya konulması gerektiği halde idarenin ihale konusu işi iptal etme gerekçesinin somut verilere dayanmadığı, dolayısıyla söz konusu gerekçenin bu haliyle öne sürülerek ihalenin iptal edilmesi işleminin mevzuata uygun olmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 53’üncü maddesinde “Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazın şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işlemez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez.” hükmü yer almaktadır.

Başvuru sahibi tarafından 54.677,00 TL başvuru bedelinin Kurum şikâyet gelirleri hesabına yatırıldığı görülmüştür. Yapılan incelemede anılan isteklinin itirazın şikâyetine konu iddiasında haklı olduğu tespit edilmiş olup, Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumu’na yazılı talebi halinde 54.677,00 TL’lik başvuru bedelinin iadesinin gerektiği anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun’un 65’inci maddesi uyarınca bu kararın tebliği edildiği veya tebliği edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

1. İdarenin ihalenin iptali kararının iptaline,

2) Başvuru bedelinin Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumu’na yazılı talebi halinde iadesine,

Oybirliği karar verildi.